

Naším snem je, aby kočky byly nedostatkové zboží, říkají kočičí mámy

Objevuje se v reklamách i pohádkách, děti ji milují, existuje o ní plno pouček, přirovnání i pověr. Kočka domácí se ale také stala problémem, přemnožuje se a může obtěžovat svými projevy. Řešením je regulace – odchyt plachých koček, kastrace a jejich označení nástřihem ucha. Dělají to některá města a leckde i dobrovolníci a občanská sdružení. Smyslem tohoto rozhovoru je přiblížit problém volně žijících koček na příkladu sdružení Kočky SOS v Hodoníně. Činžákové byty **NADĚŽDY TOMALOVÉ** a **LUCIE MALEČKOVÉ** se tady proměnily v depozita s desítkami zvířat. Poskytují kočičím bezdomovcům nezbytné ošetření, těm přitulným pak azyl do doby, než pro ně najdou nový domov. Plaché kočky po kastraci vrace-

la. V roce 2002 jich bylo čím dál víc, lidé si začali stěžovat a když jsme se obrátili na město, bylo nám řečeno, že v Hodoníně žádné problémy s kočkami nejsou, a dál věc řešit nechtěli. Pomohla nám až Alice Oppová z První společnosti za práva koček – poskytla první finance, poradila, jak používat klece na odchyt. Jako pobočka tohoto občanského sdružení jsme od města dostaly granty na osvětu. Před dvěma lety jsme pak založily Kočky SOS. Jednaly jsme dále s městem, ale bezúspěšně. Prý jen dublujeme jejich činnost. Naše výsledky jsou přitom nesrovnatelné, na našich webových stránkách lze snadno dohledat, kolik jsme vykastrovaly, přijaly a umístily koček, město nic takového nikde neuvádí.

Šestiměsíční Julie s jizvou po kastraci, nyní už udaná.

jí do původních lokalit a organizují příkrmování. O smyslu této činnosti jsme si povídali s první jmenovanou. Mezi námi na stole seděl a kontroloval rozhovor velký mourovatý kocour. Občas líznul majitelce čaje z hrníčku s kočičím motivem.

■ Vy musíte mít ty kočky velmi ráda, když se pro ně tak obětujete. Co se vám na nich líbí, v čem jsou užitečné?

Kočka je sice šelma, ale na člověka působí uklidňujícím dojmem. Zároveň, na rozdíl třeba od psa, který je vám podřízený, kočka je a vždycky zůstane svá.

■ Takže proto, že je osobnost?

Ona vás bezmezně miluje, ale po svém, a když něco dělat nechce, tak to prostě dělat nebude. Kočky jsou přitom jako domácí zvířata nejvíce opomíjené. Psí útulky fungují, protože volně pobíhající pes může ublížit. Kočky nikomu neublíží, tak ať si v tom keří jízí. Nikoho nezajímá, že živoří...

■ A přitom se nekontrolovatelně množí. Jak moc?

Do roka tři až čtyři vrhy po zhruba čtyřech kotátech, to je ročně asi šestnáct kotát jen od jedné kočky. Tomu se snažíme zabránit.

■ Jde vám více o to, aby kočky nestrádaly, nebo aby nevadily lidem?

Některým lidem budou vadit vždycky, ale když se sníží jejich počet, sníží se i počet stížností, takže jde hlavně o kastrace.

■ To může zajišťovat město. Proč to děláte vy?

Protože v době, kdy jsme se o problematiku přemnožených koček začali zajímat, město dělalo, že se ho to netýká. Pracovala jsem v nemocnici, pod okny byly kočky, které jsem tam krmi-

la. V roce 2002 jich bylo čím dál víc, lidé si začali stěžovat a když jsme se obrátili na město, bylo nám řečeno, že v Hodoníně žádné problémy s kočkami nejsou, a dál věc řešit nechtěli. Pomohla nám až Alice Oppová z První společnosti za práva koček – poskytla první finance, poradila, jak používat klece na odchyt. Jako pobočka tohoto občanského sdružení jsme od města dostaly granty na osvětu. Před dvěma lety jsme pak založily Kočky SOS. Jednaly jsme dále s městem, ale bezúspěšně. Prý jen dublujeme jejich činnost. Naše výsledky jsou přitom nesrovnatelné, na našich webových stránkách lze snadno dohledat, kolik jsme vykastrovaly, přijaly a umístily koček, město nic takového nikde neuvádí.

■ Kolika let se kočka dožívá?

Když je o ni dobře postaráno doma, tak až osmnácti let, venkovní kočky vykastrované deset až dvanáct let, i víc, je to individuální, záleží i na podmínkách.

■ Někdo kočky jednoduše otráví, kořata utopí...

To je strašná smrt, a je to porušení zákona proti týrání zvířat, za který hrozí pokuta až deset tisíc. Podle něj také nesmíte přestat domácí zvířata napájet, krmit nebo je opustit, ale něco takového je právě u kočky neprokazatelné.

■ No právě, co je tedy toulavá kočka?

Kočka je domestikované zvíře, sama si neví rady a neužívá se, a jestli je toulavá, tak proto, že ji její majitel opustil.

■ Lov jí nestačí?

Aby dobře chytala myši, musí mít dobrou kondici, musí být dobře krmená. Mně kocour nosí denně myši na balkon. Protože je nažraný a je to pro něj zábava. Ráno jsou tam naskládaní rejsci, myši, krtek, ale umí chytit třeba i potkana... Tvrzení, že kastrovane kočky neloví myši, je mimochodem nesmysl.

■ Taký útočí i na ptáky.

To je pravda, někdo říká: Chytají pěvce, jsou škodlivé! Jsou to prostě šelmy, ale ještě jsem neslyšela, že by kvůli kočkám ptáci vymřeli...

■ Dá se tedy říci, že u koček porušují lidé zákon častěji než u ostatních zvířat?

Hlavně obce tím, že zakazují krmit venkovní kočky. Ještě vloni byl v Hodonínských listech článek, že se kočky nesmí krmit pod pokutou tisíc korun a kdo někoho takového uvidí, má to oznámit městské policii. O tom jsme měli velký spor. Podle nás je prostě nepřijatelné, aby zástupci města lidem zakazovali kočky krmit a nechali je umírat hlady, namísto toho, aby je více informovali o celé problematice.

Trestat by se měli ti, kteří dopustili, že z koček domácích se staly kočky opuštěné a hladové, a ne ti, kteří se jim snaží pomoci. Součástí humánní regulace počtu plachých koček musí být i příkrmování, kočka se bez pomoci člověka neuživí.

■ Příkrmování jak často?

Alespoň jednou denně by měly dostat misku jídla.

■ Někdo namítne, že se tím udržují i ostatní nevykastrovane kočky, které se dál množí. Pak se nedivme lidem, když jim v noci řvou pod okny, nebo hrabou a kálejí v záhonku.

To je další důvod pro kastrace. Skupiny vykastrovane koček tím, že se mezi sebou už dál nepáří, mezi sebe jen tak snadno nové zvíře nepustí. Ale hlavně, kočky nemohou za to, že jsou hladové. Na začátku příběhu každé opuštěné kočky je její majitel, který ji nebo její matku opustil. Pokud se narodí kočka už venku a nepozná do šesti týdnů lidskou ruku, stane se plachou, a když porodí další kotata, stává se z příběhu její kdysi vyhozené matky problém, plachá, hladová, často nemocná zvířata, množící se geometrickou řadou. Proto radíme každému, kdo ví o nové kočce, aby ji odchytit nebo ji alespoň nahlásil. Buď příslušnému obecnímu úřadu, nebo v Hodoníně nám.

■ Na kolik taková kastrace přijde a kdy by se měla provádět?

Ideální je u kocourů v šestém, u koček už v pátém měsíci, a přijde běžně na čtyři sta u kocourů, nebo na sedm set korun u koček. Když se na nás obrátí například důchodce, který je na tom finančně špatně, kastraci zajistíme.

■ A já mám tedy zaplatit dva až čtyři tisíce, když mi cizí kočka chodí na dvůr a jednou mi přivede pět kotát? Proč?

Protože jste jí dal nažrat a ona si vás adoptovala.

■ Měl jsem třeba jednu dobrou vůli.

Když jste jí dal jednou najíst, dal jste jí tím najevo: Zůstaň, budu tě krmit. Nemůže za to, že má hlad, ani za to, že se páří.

■ Tak co mi poradíte?

Vykastrovat každou kočku, která přijde. Zavést ji k veterináři, a pokud je plachá, kontaktovat útulek, který půjčí odchytovou klec a poradí, co a jak. Lidé nás volají, až když jich mají na dvoře deset, a to už je pozdě.

■ Vaše občanské sdružení vede účetnic-

Kočky v depozitu ve výběhu na zasíťovaném balkonu.

tví, máte výdaje, ale i příjmy. Dá se na tom vydělávat, žít s tím?

To v žádném případě. Máme co dělat, abychom měli každý měsíc dostatek příjmů na zaplacení všeho, co potřebujeme. Hodně lidí nám přispívá formou trvalých příkazů, to je pro nás jediný trvalý příjem, zbytek sháníme, kde se dá, oslovujeme firmy, žádáme o granty, od města jsme však za poslední dva roky nedostali ani korunu. Když je nejhůř, prosíme o pomoc návštěvníky našich webových stránek.

■ Co ty výdaje?

Největší položka je veterinina, to znamená ošetření, léky, vakcinace, kastrace, dále krmivo, stelivo. Kromě koček, které máme v depozitech, kupujeme krmivo zhruba pro stovku venkovních koček.

■ Na stránkách teď oznamujete, že vaše depozita jsou přeplněná a další kočky nepřijímáte. Jak tedy můžete pomoci lidem, kteří třeba najdou kořata?

Radíme jim, aby se je snažili odchytit, zbavit parazitů, naočkovat, v pěti měsících vykastrovat. Když už není jiná možnost, zvířata vezmeme, ale poslední dobou se na nás obrací i lidé z Brna nebo z Uherského Hradiště, tam je to beznadějně, není tam žádný útulek.

■ Na kolik vás přijde péče o jednu kočku v depozitu?

Zhruba na pět set měsíčně, když nepočítáme veterinu a stelivo.

■ Naopak, jaké jsou možnosti umístění přitulných koček?

Inzerujeme na internetu, jednáme na umístování a c i

výstavě do Prahy. Zájemci kočku prodáme za tři sta až sedm set korun, podle toho, jestli je už i vykastrována, nebo zda se jedná o odčervené a vakcinované kotě. Všechny zájemce ale důkladně prověřujeme, zajímá nás, jestli půjde kočka do bytu nebo domku, jestli dotyčný ví, co péče obnáší, kolik času tráví doma. Pokud nastane problém, pomáháme mu jej řešit, pokud si kočku nemůže nechat, je povinen ji vrátit nám, nikoliv do jiného útulku.

■ Objevují se i nechtěné kočky šlechtěné?

Ano, například na Štědrý den jsme našly u popelnic perské kotě, měly jsme tu i angorskou kočku a britku, teď máme dvanáctiletého perského kocoura.

■ O ty je asi větší zájem...

To ano, podle mne je to ale trochu snobské. Domov potřebují všechny. Obyčejné kočky nejsou o nic horší než kočky šlechtěné, které naopak často mívají problematictější chování.

■ Dá se kočka vůbec vycvičit?

Naučíte ji, co smí a nesmí dělat, ale s povahou toho moc nenaděláte. Ta se projevuje kolem pátého měsíce.

■ Dá se naučit i na záchod?

To má kočka vrozené, stačí, když jí ukážete místo se stelivem. Pokud potřebu vykonává jinde, chce tím dát najevo svoji nespokojenost, sděluje tím, že něco není v pořádku.

■ A pozorujete vůbec, že volně žijících koček ubývá?

Víme o lokalitách, kde se jejich počet stabilizoval. Muselo by nás ale být dvakrát až třikrát tolik, aby to tak bylo všude, a taky jsou místa, kam nemáme přístup a kde se kočky dál množí.

■ Říkají vám lidé, že jste kočičí mámy?

Ano, ale taky, že jsme střelené, že nejsme normální. To si myslí dost lidí.

(Po ukončení rozhovoru obě ženy v bytě plném prolézaců a šplhadel vyčistily záchody, zkontrolovaly kořata v karanténě a vyrážejí do tmy krmit a odchytávat další kočičí bezdomovce.)

IVO CENCINGER
(viz též anketa na straně 4: Jak byste řešili problém toulavých koček?)

Lucie Malečková se šestitýdenními kotaty. Všechna, jako i ostatní kočky v depozitu, mají jména. Foto 3x Ivo Cencinger

Kontakt: 724 142 463,
Kocky.SOS@seznam.cz
www.kocky-hodonin.estranky.cz.